

Odborné vzdělávání ve stavebnictví Leonardo da Vinci otvírá cestu do Evropy

Jaromír Coufalík

V České republice se již od druhé poloviny 90. let využívá evropský program na podporu inovací odborného vzdělávání Leonardo da Vinci. Z prostředků tohoto programu se podporují inovativní vzdělávací projekty, které jsou nejčastěji dvojího druhu: jednak jsou to projekty mobility a jednak tzv. pilotní projekty. V rámci projektů mobility vykonávají studenti různých druhů odborných škol (od středních odborných učilišť až po vysoké školy) odbornou praxi v podnicích svého oboru v zemích Evropské unie nebo si učitelé či personalisté v analogických zahraničních organizacích vyměňují informace a zkušenosti z práce svého oboru.

Do konce minulého roku se u nás v rámci programu Leonardo da Vinci uskutečnilo již kolem 400 projektů mobility. To umožnilo vyslat na odbornou stáž do zemí EU asi 4,5 tisíce většinou mladých lidí z České republiky. Tyto údaje se v letošním roce dále zvýší, protože se očekává uskutečnění dalších projektů s více než tisícovkou účastníků. Tím se počet mladých lidí z ČR, kteří prostřednictvím programu Leonardo da Vinci získali přímou pracovní zkušenost v některé zemi EU, dále zvýší.

Projektů mobility se účastní mladí lidé a učitelé z řady oborů, včetně oborů stavebních. Lze to ukázat na několika konkrétních příkladech. 10 učňů oboru zedník nebo 7 učňů oboru instalatér a 9 učňů oboru pokrývač ze Středního odborného učiliště stavebního ve Vyškově absolvovalo odbornou stáž v Rakousku v délce 3 – 7 týdnů. 10 učňů oboru zedník z Integrované střední školy stavebních a řemeslných oborů z Liberce vykonávalo třítydenní odbornou stáž v německých stavebních podnicích. Střední odborné učiliště, OU a U v Olomouci vyslalo 14 svých učňů a žáků z oborů zedník nebo instalatér na čtrnáctitýdenní odbornou praxi do Švédska. Střední odborné učiliště technické, OU a U v Ústí nad Labem umožnilo v rámci programu Leonardo da Vinci 33 svým učňům v oborech zedník, zednické práce, tesař a dalších oborech třítydenní odbornou stáž v Německu. Fakulta stavební Vysokého učení technického v Brně umožnila 6 studentům odbornou stáž ve Francii v délce 13 týdnů. A tak bychom mohli pokračovat. Jaké jsou zkušenosti s těmito projekty?

Ačkoliv příprava projektu mobility pochopitelně vyžaduje práci, čas a také nějaké peníze, předkladatelé projektů i přímí účastníci odborných praxí nebo výměn zkušeností se shodují v tom, že projekty mobility programu Leonardo da Vinci jsou mimořádně přínosné. Přímým účastníkům totiž přinášejí značné zlepšení odborných poznatků. Bezprostředně poznají například technologie, zařízení a nástroje nebo organizaci na stavbách v zemích EU. Výrazně si také zlepšují cizojazyčné dovednosti, protože při své odborné praxi musí mluvit cizím jazykem a nemají žádného tlumočníka. Poznáním pracovních a životních podmínek určité země si také přímí účastníci projektů mobility rozšíří svůj obecný rozhled. O tom, že v zahraničí vykonali odbornou stáž, si přivezou certifikát od zahraniční partnerské organizace a od Národní agentury programu Leonardo da Vinci, součásti Národního vzdělávacího fondu, obdrží certifikát tohoto programu. Máme již řadu zpráv o tom, že účast v projektech mobility mladým lidem usnadnila získat zaměstnání.

Projekty jsou však přínosné i pro organizace, které je připravují. Odborné školy nebo podniky si jednak rozšiřují své zahraniční styky, jež umožňují získat informace o odborném vzdělávání ve stavebních oborech v zemích EU, hlavně si však rozvíjí dovednost vypracovat a řídit vzdělávací projekt na mezinárodní úrovni. Tato dovednost bude stále potřebnější, a to zejména po vstupu České republiky do Evropské unie, kdy se nám otevřou další možnosti spolupráce a využívání evropských programů a fondů. Bude je moci totiž využívat nejen ten, kdo by o to stál, ale především ten, kdo bude umět vypracovat kvalitní projekty.

Také z druhého hlavního druhu „leonardovských“ vzdělávacích projektů, jímž jsou tzv. pilotní projekty, má stavebnictví prospěch. V rámci těchto zpravidla dvouletých nebo tříletých projektů česká organizace ve spolupráci s několika svými zahraničními partnery vypracovává nové vzdělávací materiály (učební texty, výukové metody, testy, software). Tak například Fakulta stavební ČVUT je koordinátorem projektu *Další odborné vzdělávání v oboru styčníků*, v němž spolupracuje se stavebními odborníky z Finska, Řecka, Nizozemí, Portugalska, Rumunska a Velké Británie. Koncem letošního roku bude všem zájemcům prostřednictvím Internetu k dispozici soubor příkladů a řešených problémů z oboru konstrukce a používání styčníků. Kloknerův ústav ČVUT zase pracuje spolu s kolegy z Německa, Španělska, Itálie, Lucemburska, Nizozemí, Slovinska a Velké Británie na souboru vzdělávacích materiálů umožňujících využívat ve stavebnictví evropské normy týkající se staveb budov, mostů a požární ochrany. Také výsledky jejich práce budou stavebním podnikům a stavebním odborným školám postupně k dispozici.

Z vývoje za několik posledních let je patrné, že výhod programu Leonardo da Vinci využívá stále více odborných škol a podniků. To je bezesporu pozitivní, protože to zlepšuje kvalitu odborného vzdělávání a vůbec práce ve stavebnictví. Na druhé straně je však stále ještě příliš vysoký počet stavebních odborných škol a podniků, které dosud náležitě nevyužívají nefinančních i finančních přínosů účasti v evropských programech. Rok před vstupem do Unie je to přinejmenším na pováženu. Doufejme, že se tato situace rychlelepší.